

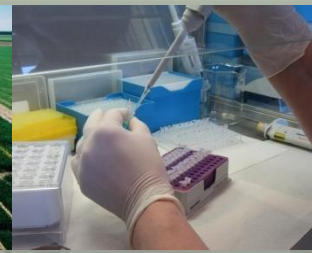
NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

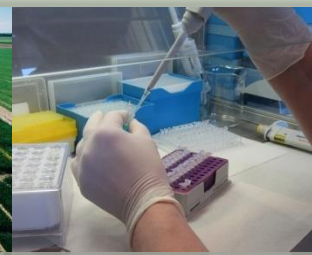

Lauka diena E vidē

“Uztvērējaugi. Efektivitāte?”

28.10.2020.

Projekts “Progresīva zemkopības sistēma kā pamats vidi saudzējošai un efektīvai Latvijas augkopībai” (Nr.19-00-A01612-000011).

Lēmuma pieņemšanas atbalsta rīks uztvērējauga izvēlei

iepazīstināšana ar INTERREG projekta CATCH POLLUTION mantojumu

Ziņotāja: AREI Ekonomikas nodaļas
pētniece Ieva Leimane

Rīka izstrādes mērķis

- Lēmumu pieņemšanas atbalsta rīku uztvērējaugu izvēlei ciešā sadarbībā izstrādāja Vides politikas centra (Lietuva) vides eksperti un Agrolesursu un ekonomikas institūta (Latvija) un Vītauta Dižā universitātes Lauksaimniecības akadēmijas (Lietuva) lauksaimniecības eksperti LLI-49 projektā CATCH POLLUTION, kas saņēma atbalstu no Interreg V-A Latvijas un Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam.
- Rīka mērķis ir sniegt vispusīgu informāciju par uztvērējaugiem un palīdzēt lauksaimniekiem izvēlēties labākos variantus viņu laukiem, ņemot vērā pārvaldības mērķus. Izplatot zināšanas par uztvērējaugiem un skaidri informējot par to iespējamajām priekšrocībām un ierobežojumiem, instruments veicinās uztvērējaugu (sētu kā starpkultūru) izmantošanu. Uztvērējaugu pareiza ieviešana un izmantošana var radīt priekšrocības ne tikai videi, bet arī lauksaimniekiem.
- Rīks apkopo zināšanas, kas gūtas dažādos līdz šim īstenotos zinātniskajos pētījumos, kā arī vietējo lauksaimniecības ekspertu pieredzi un projekta CATCH POLLUTION konstatējumus. Tajā ietverta informācija par 20 kultūraugiem, par kuriem projekta eksperti vienojušies kā par vispiemērotākajiem Lietuvā un Latvijā.

Rīka iespējas un izmantošanas ierobežojumi

- Lietotājs norāda uztvērējaugiem pieejamo laika intervālu, augu maiņu konkrētajā laukā un lauka augsnes īpašības (granulometriskā sastāva tipu un pH); instruments piedāvā konkrētajam laukam piemērotākos uztvērējaugus. Pamatojoties uz projektā uzkrātajām zināšanām, novērtēšanas rezultātiem, tiek sniegta informācija par katra konkrētā uztvērējauga potenciālu, priekšrocībām, uzvedību u.c. Tiek aplēsts tipisks uztvērējaugu (sausas) biomasas apmērs, ko var iegūt vietējos apstākļos, bet lietotājs arī var norādīt savus skaitļus, lai iegūtu precīzākus aprēķinus. Programmiņa iesaka uztvērējauga ieviešanas un veģetācijas pārtraukšanas darbības, kuras lietotājs var korigēt pēc saviem ieskatiem. Tāpat rīks palīdz aprēķināt un salīdzināt izmaksas, ko radītu uztvērējaugu ieviešana un veģetācijas pārtraukšana. Šai nolūkā lietotājs izvēlas uztvērējaugu ieviešanas un audzēšanas pārtraukšanas metodes un pieņem jau rīkā sniegto (bāzes) vai norāda savu (korigēto) informāciju par izsējas normām un sēklu cenām.
- Programmiņa ļauj indikatīvi apzināt potenciāli ietaupītos līdzekļus saistībā ar to, ka uztvērējaugi spēj piesaistīt slāpekli (pārnest to izmantošanai nākamajām galvenajām kultūrām) un apkarot nezāles. Tādējādi lietotājs var monetārā izteiksmē salīdzināt uztvērējaugu iespējami sniegtos ieguvumus un izmaksas.
- Tomēr ir svarīgi atcerēties, ka visas instrumenta piedāvātās aplēses ir indikatīvas, jo rezultātus būtiski ietekmē dažādi faktori (klimata apstākļi, saimniecības vietējie apstākļi, apsaimniekošanas prakses u.c.). Ir jāņem vērā arī tas, ka rīks sniedz novērtējumu tikai par īstermiņa rezultātiem. Vairāku gadu perspektīvā uztvērējaugiem ir potenciāls sniegt daudzas citas priekšrocības, piemēram, uzlabotu augsnes kvalitāti un lielāku bioloģisko daudzveidību, mazākus erozijas radītus zaudējumus. Turklāt un galvenokārt uztvērējaugu audzēšana palīdz slāpeklim nenonākt ūdens tilpnēs un ļauj samazināt ūdens piesārņojumu.

Kā atrast:

- Rīks ir veidots uz MS Excel bāzes un brīvi publiski pieejams internetā: www.arei.lv

Optimāli uztvērējaugu izmantošana x +

arei.lv/projekti/2017/optimali-uztverejaugu-izmantosanas-risinajumi-parrobezu-upju-venta-un-lielupe-baseinu

ENGLISH LATVIEŠU

Latvijas Lauksaimniecības universitāte Zemkopības ministrija

 AREI

Par AREI Zinātne un inovācijas Nozarei Sabiedrībai **Projekti** Iepirkumi Sēklas piedāvājums Izstādes

Optimāli uztvērējaugu izmantošanas risinājumi pārrobežu upju-venta un Lielupe- baseinu piesārņojuma mazināšanai

Projekta līmenis: Starptautiskie projekti

Programma vai projekta veids:
Interreg V-A Latvia-Lithuania Cross Border Cooperation Programme 2014 - 2020

Projekta īstenošanas laiks: 01.04.2017.- 30.09.2019.

Projekta nosaukums angliiski:
Optimal catch crop solutions to reduce pollution in the transboundary Venta and Lielupe river basins

Projekta vadītājs: Dr.geogr. [Pētris Lakovskis](#)

Projekta partneri: Lietuvas Vides politikas centrs, Aleksandra Stulginska universitāte

Finansēšanas avots: ERAF

Projekta koordinators: Lietuvas Vides politikas centrs

 Interreg
Latvija-Lietuva
European Regional Development Fund

PROJEKTĀ SAGATAVOTĀS ATSKAITES UN MATERIĀLI

Joint concept document regarding application of catch-crop solutions to reduce agricultural pollution in the transboundary Venta and Lielupe river basins ([ENG/LV](#))
[Decision support tool to select optimal catch crop schemes/Atbalsta rīks optimālai uztvērējaugu audzēšanai \(LT\)](#)
[ATBALSTA RĪKS OPTIMĀLAI UZTVĒRĒJAUGU AUDZĒŠANAI \(LV\)](#)
[Prezentācija: Uztvērējaugi un to audzēšanas ieguvumi](#)

uz tikšanas!

AREI, Bioekonomikas nodaļa
Struktoru iela 14, Rīga